

Το μειονέκτημα αυτής της μεθόδου είναι, ότι όπως φαίνεται από την πράξη, δεν μπορούν να υπάρχουν μια ή και άλλες μέθοδοι για όλους τους εκπαιδευόμενους, για όλους τους δασκάλους, για όλες τις γλώσσες, για όλα τα επίπεδα της δεδομένης γλώσσας.

Επομένως κάθε μέθοδος είναι καλή μόνο για τον εαυτό της, αλλά μπορεί να εφαρμόζεται ανάλογα με τις συνθήκες και τους στόχους της εκμάθησης των ξένων γλωσσών.

Κείμενο 7

Έννοιες, που χρησιμοποιούνται στην μέθοδο της μετάφρασης της ξένης γλώσσας

Η μέθοδος της μετάφρασης της ξένης γλώσσας χρησιμοποιεί όρους από την γλωσσολογία, την παιδαγωγική και άλλες επιστήμες.

Το 1989 κυκλοφόρησε ο οδηγός «Μεθοδικές έννοιες για την εκμάθηση ξένης γλώσσας».

Οι πιο σημαντικές από όλες είναι οι ακόλουθες:

- 1) Σημασιολογία
- 2) Περίσταση
- 3) Εικασία
- 4) Παιχνίδια ρόλων

A. Σημασιολογία

Στην διαδικασία της μετάφρασης της ξένης γλώσσας μελετούνται καινούργιες λέξεις και κανόνες για την σχέση τους με τον λόγο. Φυσικά, πριν τις καινούργιες λέξεις για να τις θυμούνται έπρεπε να τις κατανοούν, δηλαδή να συνειδητοποιούν τι σημαίνουν. Με άλλες λέξεις η επεξήγηση της σημασίας των καινούργιων λέξεων προηγείται της θύμησης τους. Η ίδια αρχή ισχύει και στην εκμάθηση και αποσαφήνιση των εννοιών στις γραμματικές κατηγορίες. Συνεπώς αυτή η «σημασιολογία» είναι η επεξήγηση της σημασίας των λέξεων και των γραμματι-

κών κατηγοριών. Αυτή είναι μια από τις πιο ουσιώδεις στιγμές στην δουλειά του καθηγητή της ξένης γλώσσας.

Επεξήγηση → κατανόηση

Επίγνωση της σημασίας → θύμηση

Έννοιας μάθηση

Ιδιότητας εφαρμογή της ενέρ-

γειας

Ο τρόπος για το περιεχόμενο της λεξικολογικής ή γραμματικής σημασίας εξαρτάται από:

- Την μέθοδο μετάφρασης
- Το επίπεδο της εκπαίδευσης
- Την προκαταρκτική δουλειά του καθηγητή

Η πιο δημοφιλής μέθοδος για την σημασιολογία είναι η μετάφραση της λεξικολογικής σημασίας της μητρικής γλώσσας των μαθητευόμενων ή της άλλης γλώσσας επαφής. Αυτός ο τρόπος χρησιμοποιείται ευρέως, αλλά δεν μπορεί να είναι ο πρώτος και ο τελευταίος ή ο μοναδικός τρόπος για το περιεχόμενο της σημασίας. Δεν μπορεί να εφαρμόζεται σε περιπτώσεις, όταν σε ένα τμήμα εκπαιδεύονται άνθρωποι, οι οποίοι γνωρίζουν διαφορετικές γλώσσες ή όταν δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί γλώσσα επαφής. Αλλά ακόμα και όταν ο καθηγητής γνωρίζει την μητρική γλώσσα των μαθητευόμενων ή μπορεί να χρησιμοποιήσει γλώσσα επαφής όχι πάντα τα μέσα, τα οποία χρησιμοποιούνται για την σημασιολογία μπορούν σωστά να δείξουν τις διαφορές στην σημασιολογική δομή των λέξεων σε δύο γλώσσες.

Πιο συχνά χρησιμοποιημένα μέσα για το περιεχόμενο της ξένης γλώσσας είναι τα παραδείγματα, επεξηγήσεις, πίνακες, κάρτες.

Στην άμεση μέθοδο δεν συνιστάται επεξήγηση της μητρικής ή της γλώσσας επαφής, όπως και η μετάφραση. Σε αυτήν την μέθοδο ο καθηγητής πρέπει να δείξει καλά μέσω οπτικών μέσων (κάρτες, εικονογραφήσεις) την σημασία των λέξεων ή των εκφράσεων έτσι ώστε να κατα-

νοήσουν οι μαθητευόμενοι την σωστή σημασία. Για να συμβεί αυτό απαιτείται τεράστια προκαταρκτική προετοιμασία από την πλευρά του καθηγητή. Αυτός πρέπει να βρει πιο σύντομο και πιο σωστό δρόμο, μέσω του οποίου να υποδείξει την σημασία όλων των λέξεων.

Βασική προϋπόθεση ωστόσο είναι η σημασία των λέξεων να εξηγείται μόνο στην γλώσσα, η οποία διδάσκεται (στην δικιά μας περίπτωση η βουλγάρικη), και όχι στην μητρική γλώσσα ή σε κάποια γλώσσα επαφής.

Τι επιτυγχάνεται με αυτόν τον τρόπο; Ποια είναι τα συμπεράσματα;

- 1) Οι μαθητευόμενοι ασκούν συνέχεια την ξένη γλώσσα(βουλγάρικα)
- 2) Σταδιακά ξεκινούν να την καταλαβαίνουν
- 3) Μαθαίνουν να σκέφτονται στην ξένη γλώσσα
- 4) Βρίσκουν μόνοι την σημασία των λέξεων
- 5) Θυμούνται λέξεις πιο εύκολα (στην προσπάθεια να καταλάβουν κάτι, αυτοί απλά μαθαίνουν)

Με αυτόν τον τρόπο πραγματοποιείται ο πιο σημαντικός στόχος της ξένης γλώσσας, δηλαδή να δημιουργείται «μοναδικό περιβάλλον» για τους μαθητευόμενους.

Μόλις οι λέξεις επεξηγηθούν με αυτόν τον τρόπο, είναι δυνατό να μεταφραστούν στην μητρική ή στην γλώσσα επαφής από τον καθηγητή ή να απαιτήσουν οι μαθητευόμενοι μόνοι τους να προσφερθούν να μεταφράσουν. Ο στόχος σ' αυτήν την περίπτωση είναι να εξηγήσουν καινούργιες σημασίες, αλλά μόνο για να ελέγξουν αν είναι σωστά κατανοητό από αυτούς.